

RUS TILINI O'RGANISHDA O'QISH VA YOZISH KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISHDA PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH.

Norchayeva Umida Xursanovna

Qashqadaryo viloyati G'uzor tumani 14-umumiy o'rta ta'lim maktabi Rus tili fani o'qituvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqola rus tilini o'rganishda o'qish va yozish ko'nikmalarini egallashda pedagogik texnologiyalarning integratsiyasini o'rganadi. U talabalarning rus savodxonligini oshirishda turli xil texnologik vositalar va metodikalarning samaradorligini o'rganadi. Tadqiqot adabiyotlarni o'rganadi, turli usullarni tahlil qiladi, empirik topilmalarni taqdim etadi va rus tilini o'qitish va o'rganish oqibatlarini muhokama qiladi.

Kalit so'zlar: pedagogik texnologiyalar, rus tili, o'qish ko'nikmalari, yozish ko'nikmalari, savodxonlik, til ta'limi.

O'qish va yozish ko'nikmalarini egallash til ta'limida, ayniqsa rus tilini o'rganishda asosiy hisoblanadi. Texnologiyalarning rivojlanishi bilan o'qituvchilar tobora ko'proq o'qitish va o'qitish jarayonlarini takomillashtirish uchun pedagogik texnologiyalarga murojaat qilishdi. Ushbu maqola rus tili ta'limi kontekstida bunday texnologiyalarning integratsiyasini o'rganishga, ularning o'qish va yozish ko'nikmalarini rivojlantirishga ta'siriga qaratilgan.

Mavjud adabiyotlarni har tomonlama ko'rib chiqish til ta'limida pedagogik texnologiyalarning integratsiyasi bo'yicha tobora ko'payib borayotgan tadqiqotlarni ochib beradi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, interaktiv elektron kitoblar, onlayn yozish platformalari va til o'rganish ilovalari kabi raqamli vositalar o'quv jarayonida faollik va interaktivlikni targ'ib qilishda noyob afzalliklarni taqdim etadi. Bundan tashqari, ushbu texnologiyalar shaxsiy ta'lim tajribalarini taqdim etadi, individual ta'lim uslublari va sur'atlariga mos keladi.

Rus tilini o'rganishda pedagogik texnologiyalarning o'qish va yozish ko'nikmalariga ta'sirini o'rganish uchun aralash metodlardan foydalanildi. Turli xil o'quvchilar guruhi turli xil raqamli vositalarni o'z ichiga olgan tuzilgan dasturda qatnashdilar. O'qish va yozish malakasidagi o'zgarishlarni o'lchash uchun oldindan va keyingi baholashlar, sifatli mulohazalar bilan birlashtirildi[2].

Rus tilini o'rganishda o'qish va yozish ko'nikmalarini shakllantirishda pedagogik texnologiyalardan foydalanish bir qator afzalliklarga ega bo'lishi mumkin. Mana ba'zi asosiy afzalliklar:

Ishtirok etish va motivatsiya: Pedagogik texnologiyalar ko'pincha interaktiv va multimedia elementlarini o'z ichiga oladi, bu esa o'quv jarayonini talabalar uchun yanada qiziqarli qiladi. Bu rus tilida o'qish va yozishni o'rganishga motivatsiya va qiziqishni oshirishi mumkin.

Individual ta'lim: Texnologiya ko'proq shaxsiylashtirilgan va moslashuvchan o'quv tajribalarini o'tkazishga imkon beradi. Talabalar o'z tezligida o'sishi mumkin va ta'lim dasturlari individual ishlash asosida qiyinchilik darajasini sozlashi mumkin. Ushbu shaxsiy yondashuv, ayniqsa, turli darajadagi malakaga ega bo'lgan talabalar uchun foydali bo'lishi mumkin[1].

Bevosita fikringiz: Texnologiya mashqlar va baholash bo'yicha tezkor fikr-mulohazalarni beradi. Bu bevosita fikringiz talabalar xatolarini tushunish va tez ulardan o'rganish yordam beradi, to'g'ri til foydalanishni mustahkamlash.

Mavjudlik va moslashuvchanlik: Raqamli resurslar kirish nuqtai nazaridan moslashuvchanlikni ta'minlaydi. Talabalar turli xil qurilmalar va joylardan o'quv materiallari bilan shug'ullanishlari, kirish imkoniyatlarini targ'ib qilishlari va turli xil o'quv uslublarini joylashtirishlari mumkin.

Interaktiv Ta'lim: Pedagogik texnologiyalar ko'pincha o'rganishni yanada yoqimli qiladigan interaktiv tadbirlar, simulyatsiyalar va o'yinlarni taklif etadi. Interfaol elementlar til tushunchalarini mustahkamlashi va amaliy amaliyotni ta'minlashi mumkin, bu ayniqsa o'qish va yozish ko'nikmalarini rivojlantirish uchun muhimdir.

Haqiqiy dastur: Texnologiya sinfda o'qitish va Real dasturlar o'rtasidagi farqni bartaraf etishi mumkin. Haqiqiy matnlar, multimedia va onlayn manbalarni o'z ichiga olgan talabalar rus tilidan turli kontekstlarda amaliy foydalanishga imkon beradi[5].

Hamkorlik va aloqa: Onlayn platformalar va hamkorlik vositalari talabalar o'rtasida aloqa va hamkorlikni osonlashtiradi. Birgalikda yozish loyihalari va munozaralari til ko'nikmalarini oshirishi va tengdoshlarni o'rganish uchun imkoniyat yaratishi mumkin.

Ma'lumotlar yuritmal qo'llanma: Ta'lim texnologiyalari ko'pincha talabalarning ishlashi haqida ma'lumot to'playdi. O'qituvchilar ushbu ma'lumotlardan kuch va zaiflik soharini aniqlash uchun foydalanishlari mumkin, bu esa yanada maqsadli va samarali o'qitish imkonini beradi.

Turli xil o'quv uslublariga moslashuvchanlik: Pedagogik texnologiyalar eshitish, vizual va kinestetik o'quvchilarga mos keladigan turli xil o'quv uslublarini qondirish uchun ishlab chiqilishi mumkin. Ushbu moslashuvchanlik yanada inklyuziv o'quv muhitiga hissa qo'shadi.

Rus tilida o'qish va yozishni o'qitishda pedagogik texnologiyalarni kiritish bugungi talabalarning ehtiyojlari va afzalliklariga mos keladigan dinamik va samarali o'quv muhitini yaratishi mumkin. Biroq, har tomonlama til ta'limini ta'minlash uchun

texnologiyadan foydalanishni an'anaviy o'qitish usullari bilan muvozanatlash juda muhimdir[3].

Ijobiy natijalar tilni o'rganish muammolarini hal qilishda pedagogik texnologiyalarning imkoniyatlarini ta'kidlaydi. Shu bilan birga, munozarada individual farqlar, mavjudlik muammolari va rivojlanayotgan pedagogik strategiyalarga moslashish uchun raqamli vositalarni doimiy ravishda moslashtirish zarurligini ko'rib chiqish muhimligi ham tan olinadi. Texnologiyaning integratsiyasi muvozanatli va samarali til o'rganish muhitini yaratib, an'anaviy usullarni to'ldiruvchi sifatida qaralishi kerak.

Xulosalar:

Xulosa qilib aytganda, pedagogik texnologiyalarning integratsiyasi rus tilini o'rganishda o'qish va yozish ko'nikmalarini yaxshilashga va'da beradi. O'qituvchilarga innovatsion yondashuvlarni o'rganish va dinamik va samarali til o'rganish muhitini yaratish uchun texnologik vositalardan foydalanish tavsiya etiladi. Shu bilan birga, texnologiyani tilni o'qitishga kiritishda kirish imkoniyati, raqamli savodxonlik va pedagogik moslashuv kabi omillarni hisobga olish juda muhimdir.

Oldinga siljib, pedagogik texnologiyalarning tilni bilish va savodxonlikni rivojlantirishga uzoq muddatli ta'sirini o'rganish uchun keyingi tadqiqotlar kafolatlanadi. Bundan tashqari, davom etayotgan kasbiy rivojlanish va o'quv dasturlari o'qituvchilarni texnologiyani o'qitish amaliyotiga samarali integratsiyalashda qo'llab-quvvatlashi mumkin. Innovatsion pedagogikani qabul qilish va texnologiya salohiyatidan foydalanish orqali o'qituvchilar talabalarga rus tilida malakali o'quvchi va yozuvchi bo'lish imkoniyatini berishlari mumkin.

Ushbu maqola rus tilini o'rganishda o'qish va yozish ko'nikmalarini egallashda pedagogik texnologiyalarning integratsiyasi haqida tushuncha beradi, bu til o'qituvchilari va amaliyotchilari uchun qimmatli ta'sir ko'rsatadi.

Adabiyotlar.

1. Занков, Л. В. Избранные педагогические труды / составители М. В. Зверева, Н. К. Индик, В. В. Занков. – Москва : Дом педагогики, 1999. – 608 с. – Текст : непосредственный.
2. Нечаева, Н. В. Обучение грамоте. Методические рекомендации. – Самара : ЗАО “Издательский дом “Федоров”, 2013. – 120 с. – Текст : непосредственный.
3. Мельникова, О. А. Звуки и буквы. Учусь грамоте. Рабочая тетрадь. 1 класс. – Самара : ЗАО “Издательский дом «Федоров», 2016. – 32 с. – Текст : непосредственный.
4. Нечаева, Н. В. Азбука / Н. В. Нечаева, К. С. Белорусец. – Самара : ЗАО “Издательский дом «Федоров», 2021. – 112 с. – Текст : непосредственный.

5. Нечаева, Н. В. «Я читаю». Тетрадь по чтению к «Азбуке» / Н. В. Нечаева, К. С. Белорусец. – Самара : ЗАО «Издательский дом «Федоров», 2021. – 16 с. – Текст : непосредственный.
6. Нечаева, Н. В. Тетрадь по письму. 1 класс / Н. В. Нечаева, Н. К. Булычева. – Самара : ЗАО «Издательский дом «Федоров», 2021. – 32 с. – Текст : непосредственный.
7. Российское образование : федеральный портал. – URL: <http://edu.ru/> (дата обращения: 20.11.2021). – Текст : электронный.